

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

06 aprilie 2016

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

mun. Chișinău

Nicolae Gordilă

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron, prin care se solicită casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Pîslaru Anatolie Emilian, născut la 10.04.1965, originar din s. Zăluceni, r-nul Camenca, domiciliat în r-nul Florești, s. Ghindești, str. Livezilor 27, locuitor al s. Românești, r-nul Strășeni,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.06.2013 - 03.06.2015;

Instanța de apel: 28.06.2015 - 27.11.2015;

Instanța de recurs: 03.03.2016-06.04.2016,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 03 iunie 2015, Pîslaru Anatolie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a pedepsei aplicate pe un termen de probă de 2 (doi) ani, cu obligarea inculpatului să nu-și schimbe locul de trai fără consimțământul organului competent.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a stabilit că, Pîslaru Anatolie, în zilele din perioada finelor lunii ianuarie - începutul lunii februarie anul 2013, prin acces liber a pătruns în brutăria care aparține Î.C.P. „Panifcoop”, situată în satul Românești, raionul Strășeni, de unde a sustras patru vagonete în sumă de 3500 lei, după care cu bunurile date a părăsit locul infracțiunii și le-a vîndut ca metal uzat lui Ungureanu Ion, locuitor a satului Românești, raionul Strășeni, cauzîndu-i administrației Î.C.P. „Panifcoop” o daună materială considerabilă în sumă totală de 3500 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința procurorul a declarat apel solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsă în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal de 2 (doi) ani închisoare.

În motivarea apelului a invocat că:

- pedeapsa penală stabilită inculpatului este prea blîndă, nu corespunde circumstanțelor comiterii infracțiunii și gradului pericolului social ce îl prezintă inculpatul, nu va produce efectul de corectare a acestuia, nu va asigura realizarea scopului pedepsei penale stabilit la art. 61 alin. (2) Cod penal;

- instanța de fond în mod nejustificat i-a suspendat condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 2 ani, fără a lua în considerație faptul că anterior inculpatul a mai fost condamnat pentru infracțiuni care au relevanță pentru cauza dată, însă Pîslaru Anatolie nu s-a corectat și a comis o altă infracțiune;

- instanța de fond la stabilirea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate cu închisoarea pe un termen de probă de 2 ani, nu a ținut cont de: caracterul și gradul prejudiciabil al faptei incriminate inculpatului, de personalitatea și modul de viață a acestuia, că nu are un loc permanent de trai, nu are careva obligațiuni, nu este angajat în câmpul muncii, fiind cioban, nu există date care să-l caracterizeze din punct de vedere pozitiv, nu este căsătorit, nu are careva persoane la întreținere, de vîrsta și starea sănătății ultimului care este normală;

- instanța de fond nu a individualizat corect pedeapsa penală, nu a ținut cont de faptul că, inculpatul nu a manifestat părere de rău față de suferințele și daunele aduse prin acțiunile sale ilegale reprezentantului părții vătămate, iar convingerea că acesta nu trebuie să execute real pedeapsa închisorii prevăzută de legea penală pentru fapta incriminată, nu avea temei, prin urmare, corectarea inculpatului este posibilă doar dacă el va fi izolat de societate fiind rațional și echitabil ca să execute o pedeapsă privativă de libertate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2015, a fost respins apelul declarat ca nefondat și menținută sentința fără modificări.

4.1. Sentința a fost contestată numai în partea stabilirii pedepsei penale și instanța de apel a reținut că, instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și în conformitate cu art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, lipsa circumstanțelor atenuante, iar ca circumstanță agravantă a stabilit săvîrșirea infracțiunii de către inculpatul care anterior a fost condamnat pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

Luând în considerare caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii, persoana inculpatului, cu antecedente penale stinse, faptul că acesta s-a aflat în prezentul proces penal o perioadă de timp sub strajă, instanța de fond corect a ajuns la concluzia că, corectarea și reeducarea lui Pîslaru Anatolie este posibilă fără privarea de libertate fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Colegiul penal a apreciat ca incorectă stabilirea de către prima instanță a circumstanței agravante „săvârșirea infracțiunii de către inculpatul care anterior a fost condamnat pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză”, prevăzută de art. 77 alin. (1) lit. a) Cod penal, or, potrivit pct. 11 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 16 din 31.05.2004 „Cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale” nu poate fi recunoscută drept circumstanță agravantă săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a mai săvârșit o infracțiune, dacă antecedentele penale au fost stinse. Potrivit materialelor cauzei penale, Pîslaru Anatolie a fost judecat anterior prin sentința Judecătorei Camenca din 22.09.2007, în baza art. 145 alin. (2) Cod penal (redacția anului 1961), stabilindu-i pedeapsa de 2 ani muncă neremunerată în folosul comunității și prin sentința Judecătorei Florești din 26.03.2002, în baza art. 95 alin. (1) Cod penal (redacția anului 1961), stabilindu-i pedeapsă sub formă de 3 ani privațiune de libertate, antecedentele penale fiind stinse la momentul pronunțării sentinței de condamnare.

Potrivit art. 111 alin. (3) Cod penal, *stingerea antecedentelor penale anulează toate incapacitățile și decăderile din drepturi legate de antecedentele penale.*

Colegiul penal a considerat că, soluția adoptată de prima instanță își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, or aplicarea unei pedepse penale sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani, poate efectiv duce la conștientizarea de către inculpat a celor comise, cu atragerea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul în locurile publice și siguranța patrimoniului altei persoane.

5. Împotriva deciziei procurorul declară recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicitînd casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsă în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal de 2 (doi) ani închisoare.

În motivarea recursului se indică că:

- instanțele de judecată au ignorat faptul că, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acesteia

până și după săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, în mod nejustificat i-au suspendat condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 2 ani, fără a se lua în considerație și faptul că ultimul anterior a fost condamnat pentru infracțiuni care au tangență cu cauza dată;

- instanța de apel nu a ținut cont că, Pîslaru Anatolie în procesul examinării cauzei penale nu și-a recunoscut vinovăția, nu a colaborat cu organul de urmărire penală și instanța de judecată nu a stabilit repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune, nu au fost constatate careva circumstanțe atenuante.

5.1. Asupra recursului a depus referință reprezentantul părții vătămate prin care a declarat că susține recursul procurorului.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului declarat se constată că, procurorul critică decizia sub aspectul pct.6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, însă nu face trimitere la careva temei concret pentru declararea recursului din cele cinci prevăzute exhaustiv în punctul indicat, astfel, Colegiul analizînd decizia atacată, conchide că nici un temei prevăzut de norma menționată supra, nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. (8) Cod de procedură penală, și în hotărîrea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzînd motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

În aceeași ordine de idei, Colegiul menționează că pentru a verifica temeinicia prevederilor invocate în recurs prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală este necesar de a indica concret asupra căror motive nu s-a expus instanța de apel, or poziția instanței de recurs de a suplini din oficiu recursul declarat prin constatări subiective constituie o derogare de la regula unui proces contradictoriu în condițiile egalității armelor.

Distinct de aceste considerente, Colegiul atestă că recurentul critică decizia instanței de apel și sub aspectul greșitei individualizării a pedepsei aplicate, temei de recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Referitor la motivele invocate de recurent în acest sens, Colegiul menționează că, potrivit principiului individualizării pedepsei penale (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Doar instanța de judecată este în măsură să înlăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

La caz, Colegiul penal constată că instanța de apel menținând soluția primei instanțe privind aplicarea pedepsei principale sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării acesteia, corect a stabilit că corectarea și reeducarea lui Pîslaru Anatolie este posibilă fără privarea de libertate, punând la baza soluției prevederile art. 7, 75 Cod penal, gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, personalitatea celui vinovat, precum și circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea.

Totodată, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul procurorului precum că, inculpatul anterior a fost condamnat pentru infracțiuni care au tangență cu cauza dată și aceasta reprezintă circumstanță care nu permite aplicarea art. 90 Cod penal la stabilirea pedepsei, deoarece instanța de apel corect și-a expus opinia pe care Colegiul penal o susține și anume că, nu poate fi recunoscută drept circumstanță agravantă „săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a mai săvârșit o infracțiune”, dacă antecedentele penale au fost stinse.

De asemenea, se reține că instanțele de fond ținând cont de circumstanțele cauzei, de personalitatea inculpatului, precum și de valorile sociale care au fost

lezate prin comiterea infracțiunii, corect au considerat necesar a dispune în privința inculpatului aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, or Colegiul careva interdicții prevăzute de lege în acest sens, nu a constatat.

Colegiul mai menționează că motivele invocate de procuror, și anume nerecunoașterea vinei de către inculpat, faptul că el nu a colaborat cu organul de urmărire penală, nu s-a stabilit repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune, nu au fost constatate careva circumstanțe atenuante și inculpatul s-a eschivat de a se prezenta în ședința de judecată, nu împiedică aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului.

Prin urmare, Colegiul reține că criticile formulate de procuror au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale și în instanța de apel și cărora li s-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, iar argumentele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare în sensul rejudecării deciziei instanței de apel.

Colegiul constată, că pedeapsa individualizată de instanțele de fond, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane, nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de procuror și potrivit legii se impune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui Pîslaru Anatoilie, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 27 aprilie 2016.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun